

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-173/18-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Marine Kosović Marković, predsjednice vijeća, Lidije Vukičević i mr. sc. Inge Vezmar Barlek članica vijeća, te više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u upravnom sporu tužiteljice mr. B. L., S. K. Z., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/18-01/73, urbroj: 401-01/06-18-3 od 26. ožujka 2018., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj dana 11. srpnja 2018.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/18-01/73, urbroj: 401-01/06-18-3 od 26. ožujka 2018.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja bolnice K. T., broj: 05-10/17-2017 od 27. prosinca 2017., kojim je odbijen zahtjev tužiteljice za pristup informacijama temeljem odredbe članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Tužiteljica osporava zakonitost rješenja te predlaže da se rješenje poništi i omogući joj se pristup traženim informacijama.

Tuženik u odgovoru na tužbu ističe da nisu razvidni konkretni razlozi za pokretanje ovog spora pa tuženik u odgovoru u bitnom ponavlja razloge koji su bili odlučni za donošenje pobijanog rješenja. Upućuje na odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama kojim je u njegovim izmjenama i dopunama uveden institut zlouporabe prava na pristup informacijama pa je tuženik pružio pregled propisa i međunarodnih dokumenata koji sadrže institut zlouporabe prava. Poziva se na odredbu članka 17. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljenih sloboda, članak 5. stavak 5. Konvencije o pristupu službenim dokumentima, koja još uvijek nije stupila na snagu, članak 4. stavak 3. točke (b) Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanje javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša iz 1998. (Aarhuška konvencija). Navodi da je iz tih dokumenata vidljivo uzimanje u obzir mogućnosti da se zahtjev za pristup informacijama koristi na način da se ugrožavaju prava i obveze drugih tako da su mnoge zemlje u svom zakonodavstvu o pravu na pristup informacijama uredile pitanje zlouporabe tog prava. Osim

navedenog Zakona u hrvatskom pravnom sustavu postoje drugi zakoni kojima se ukazuje na mogućnost zlouporabe prava kao što je Zakon o parničnom postupku, Zakon o obveznim odnosima, Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći. Također upućuje na odredbe Ustava Republike Hrvatske. Navodi da se u pravnoj teoriji zlouporaba prava definira kao vršenje sadržaja subjektivnog prava protivno svrsi prava ili nanošenjem nedopuštene štete interesu trećih osoba. Prilikom razmatranja sadržaja zlouporabe prava na pristup informacijama moguće je razlaganje na subjektivni i objektivni element. Ističe da prilikom rješavanja velikog broja zahtjeva za pristup informacijama kojima se traže informacije obuhvaćene u duljem razdoblju postoji mogućnost da prava stranaka u drugim postupcima kod tijela javne vlasti ne budu adekvatno zaštićena te zbog toga može doći do zastoja u radu tijela javne vlasti i na taj način ograničavanja prava drugih korisnika. To predstavlja prepreku učinkovitom radu tijela ne samo u području pristupa informacijama već u svim svojim područjima rada. S obzirom da je predmetni zahtjev tužiteljice odbijen zbog zlouporabe prava na pristup informacijama u žalbenom su postupku razmotreni zahtjevi koje je tužiteljica podnosila prvostupanjskom tijelu. Utvrđeno je da je tužiteljica putem više povezanih zahtjeva očito zlopotrebljavala pravo na pristup informacijama. U žalbenom postupku je utvrđeno da su tužiteljica i korisnici R. M., M.₁ M., M.₂ M. i M. C. međusobno povezani pa su njihovi zahtjevi i razmatrani kao povezani, a uvidom u sadržaj istih utvrđeno je da u njima predmnijeva postojanje kaznenog djela odnosno prikrivanja istih, nepravilnosti u radu i druga negativna i zakonom zabranjena postupanja u prvostupanjskom tijelu te je utvrđeno raspršivanje zahtjeva navedenih korisnika na sve segmente rada prvostupanjskih tijela kako bi se pronašle bilo kakve nepravilnosti u radu istih. Zaključeno je da ukupnost zahtjeva i količina traženih informacija predstavljaju traženje koje opterećuje rad tijela javne vlasti, a da pri tome nije utvrđen osobiti javni interes za njihovom objavom. Također je uvidom u upisnik o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama te uvidom u upisnik predmeta koje se po žalbama korisnika vode kod tuženika utvrđeno da postoji funkcionalna povezanost tužiteljice i navedenih korisnika. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije.

Tužiteljica u očitovanju na navode odgovora na tužbu ističe kako ništa od svega što je navedeno u odgovoru, a što Povjerenica za informiranje obrazlaže, nije istinito odnosno rješenje je nezakonito te moli da se tužba prihvati i po potrebi zakaže rasprava.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje: ZUS), Sud je ocijenio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

Prije svega ispunjeni su uvjeti za rješavanje ovog spora bez rasprave sukladno odredbi članka 36. točke 4. ZUS-a, a stranke izričito ne traže održavanje rasprave.

Tužiteljica je odbijena sa zahtjevom za pristup informacijama pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI). Tom odredbom je propisano da tijelo javne vlasti će rješenjem odbiti zahtjev za pristup informaciji ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zlopotrebljava pravo na pristup informacijama, s osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži veliki broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja javnopravnog tijela.

U postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja utvrđeno je, između ostalog, da je tužiteljica u razdoblju od 28. listopada 2016. do 27. prosinca 2017., zajedno s M. C. podnijela 18 zahtjeva za pristup informacijama od čega 15 sama tužiteljica time da je u razdoblju od 12. prosinca 2016. do 22. prosinca 2016. podneseno ukupno 9 zahtjeva i to 6 od strane tužiteljice a 3 od strane M. C. Nadalje, utvrđeno je da su tužiteljica i M. C., oboje zaposlenici bolnice, time da je tužiteljica ujedno i članica Radničkog vijeća te da je obnašala i funkciju dopredsjednice Radničkog vijeća te funkciju člana Upravnog vijeća kao predstavnik radnika kojeg imenuje i opoziva radničko vijeće.

M. C. je zaposlenik bolnice te član upravnog vijeća te obnaša i funkciju predsjednika Radničkog savjeta i sindikalnog povjerenika Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske, Podružnice K. T. slijedom čega su im informacije vezane za rad i poslovanje bolnice dostupne temeljem funkcije koju obnašaju ili su obnašale. Također utvrđeno je da je tužiteljici u jednom navratu dostavljeno 50 preslika traženih dokumenata i očitovanja o ugovorima o stanju opreme i sl., nakon čega je nastavila traženje neselektivnih informacija, informacija koje nisu informacije u smislu ZPPI-a, kao i informacije koje je već dobila.

U prvostupanjskom postupku utvrđena je međusobna povezanost naprijed navedenih osoba u smislu naprijed navedene odredbe Zakona te utvrđeno da njihovi zahtjevi dovode do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti time da je tijelo prvog stupnja detaljno u svom rješenju obrazložilo i navelo o kolikom broju informacija se radi te analizom sadržaja traženih zahtjeva za pristup informacijama se utvrdilo da, između ostalog, povezanost proizlazi iz korištenja gotovo identične rečenične konstrukcije na kraju svakog podnesenog zahtjeva.

Tuženik je nadalje u žalbenom postupku uvidom u upisnik o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama prvostupanjskog tijela te uvidom u upisnik predmeta koje vodi tuženik utvrdio da su tužiteljica i korisnici R. M., M.₁ M., M.₂ M. i M. C. međusobno povezani. Isti podnose veći broj istih ili istovrsnih zahtjeva, često neselektivnih, traže veliku količinu informacija te i po ocjeni ovog Suda pravilno zaključuje da se radi o međusobnoj povezanosti između navedenih podnositelja zahtjeva koja povezanost se može utvrditi iz konstrukcije njihovih zahtjeva, traženje identičnih informacija, a što je sve detaljno i jasno obrazložio tuženik u osporenom rješenju, kao i prvostupanjsko tijelo u obrazloženju svog rješenja.

Stoga je pravilan zaključak javnopravnih tijela da nedvojbenim proizlazi da su tužiteljica i naprijed navedene osobe povezane te da putem funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljavaju pravo na pristup informacijama, odnosno da učestalo podnose zahtjeve za dostavu istih ili istovrsnih informacija odnosno zahtjeva kojim se traži veliki broj informacija, a da pri tome nije utvrđen osobiti javni interes za objavom, što dovodi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja bolnice kao tijela javne vlasti s kojim obrazloženjem je suglasan i ovaj Sud.

Slijedom navedenog valjalo je, pozivom na odredbu članka 57. stavka 1. ZUS-a, odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu 11. srpnja 2018.

Predsjednica vijeća
Marina Kosović Marković, v.r.